

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ” – С. НЕВЕСТИНО

(2595, с.Невestino, обл.Кюстендил, ул. ”Владимир Поптомов” № 33, , e-mail: ou_nevestino@abv.bg)

УТВЪРЖДАВАМ

ДИРЕКТОР:

/В. СТОИЛОВ/

П Л А Н

за работа на училищен координационен съвет
за справяне с тормоза в училище
по изпълнение
на „Механизма за противодействие на училищния тормоз между
децата и учениците в училище“

въведен със Заповед № РД 09-5906/28.12.2017 г.

2021-2022 учебна година

СЪСТАВ НА СЪВЕТА:

Председател: Димитър Стоянов – старши учител ЦДО начален етап

Членове:

Мария Паунова – старши учител в начален етап

Антоанета Харалампиева – старши учител прогимназиален етап

Венелина Петрова – учител ЦДО прогимназиален етап

Сашка Анелиева Емилова – ученичка в VII клас

СЪЩНОСТ НА ПОНЯТИЕТО

Тормозът е форма на насилие, която се определя като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група.

Това е:

- Злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете;
- Извършва се от позицията на силата;
- Повтаря се многократно във времето

Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

- Физически тормоз - блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;
- Вербален тормоз - подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;
- Психичен тормоз - подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;
- Социален тормоз - избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на зловни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране

Тормозът може да бъде реален или виртуален.

Основните признаци:

- обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронна поща, Skype или Facebook;
- разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават;
- снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видео в интернет или други канали без негово съгласие, на слухове, клюки и заплахи в социалните мрежи, крадене на самоличност и др.

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА МЕХАНИЗМА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА В УЧИЛИЩЕ

I. Предмет

Проучване и подпомагане психичното развитие учениците в системата на основното образование, чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Единният механизъм за противодействие на тормоза е разработен от МОН с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствените организации – НМД, фондация „Стъпки за невидимите деца в Българи,” фондация „Асоциация Анимус”, Дружеството на психолозите в България и УНИЦЕФ.

II. Цели

- Да се обмислят стратегии за ангажиране на училищния екип в дейности, които ще ги подкрепят за създаване на общо разбиране за тормоза и насилието.
- Да се усвоят уменията, необходими при изготвянето на училищен план за действие.
- Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, полагане на

координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

III. Задачи:

- Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище.
- Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в училище.
- училище.

IV. Дефиниране на елементите на защитната мрежа.

Под защитна мрежа разбираме превенция на насилническо поведение, когато всеки поема своята част от общата отговорност; поставянето на ясни граници и изграждането на ценности, правила и процедури, които да не допускат тормоз.

Изграждането на защитна мрежа предвижда дейности на няколко нива:

а/ **на ниво клас** – постигане на разбиране от децата какво точно е тормоз, до какво води това поведение и как се чувстват различните „участници”.

В час на класа, се обсъждат и дискутират взаимоотношенията:

- ученици → учител, целта ни е учениците да осъзнаят, че говоренето в час е форма на тормоз към учителя;

Дискутиране на конкретни казуси на тормоз в класната стая, в коридора, по Интернет и др., договаряне какво ще се прави, ако се нарушат правилата и ценностите на класа – дискутиране и приемане на новите понятия „дисциплиниране” и „възстановяване на щета”.

- учител → ученици, важно е учителите да се отнасят с уважение към децата, да се обръщат към тях по име, да ги изслушват търпеливо, да не ги обиждат.

Заради отношението на учителя може да бъде саботиран часа или учениците да внимават, макар и да нямат особен интерес към предмета. Симптомите на психическия тормоз в отношението на възрастните към децата /родители, учители/ се проявяват като безразличие и равнодушие, враждебност, злоупотреба с власт над тях, дистанциране от тях и неразбиране, свръхконтрол.

б/ **на ниво училище** – избор на Комисия по превенция на тормоза, която включва учители, родители, ученици и следи за прилагането на политиката, огласяването ѝ в медиите, инициира дискусии в училище; координиране дейностите с държавните и обществени органи и организации, имащи пряко отношение към превенцията на противообществените прояви на учениците.

в/ **дейности с родители** – отношенията родители → учители комуникацията е насочена към взаимна оценка на работата, с временни елементи на сътрудничество. На родителските срещи да се обсъждат казуси, свързани с тормоза, да се научат родителите как да регистрират поведение на тормоз и насилие, как да комуникират с децата си без скрита агресия.

V ДЕЙНОСТИ:

1. Дейности по разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище:

1.1. Запознаване на педагогическия и непедagogическия персонал с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Срок: 15.IX. 2021 г.

Отг. Димитър Стоянов

1.2. Запознаване на учениците със същността на тормоза, проявите и участниците в процеса.

Срок: до 09.X.2021 г.

Отг. Класни ръководители

1.3 Сформиране на училищен координационен съвет и запознаване на целия персонал, родителите и учениците с превантивните мерки.

Срок: 29.IX. 2021 г.

Отг. Димитър Стоянов

1.4. Извършване на оценка на тормоза между учениците в училището посредством стандартните въпросници.

Срок: 20.X.2021 г.

Отг. Класните ръководители

1.4. Анализ и обобщаване на резултатите от оценката в резултат на изследването.

Срок: 31.X.2021 г./29.VI.2022

Отг. Коорд. съвет

1.5. Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол, в зависимост от резултата от оценката на проблема (при необходимост).

Срок: 28. II. 2022 г.

Отг. Д. Стоянов

1.6. Включване на учителите в обучение за повишаване на квалификацията на персонала за справяне в ситуации на тормоз, съгласно Плана за квалификационна дейност на РУО Кюстендил.

1.7. Разработване на процедури за реагиране в ситуации на тормоз.

Срок: XI. 2021 г.

Отг. Коорд. съвет

1.8. Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз.

Срок: XII. 2021 г.

Отг. УКС; Класни ръководители

1.9. Запознаване на учениците с аспектите на насилието и начините за справяне с него.

Срок: II. 2022 г.

Отг. Класни ръководители

1.10. Провеждане на индивидуални консултации с ученици понасящи или извършители на тормоз.

Срок: X. 2020 г./VI. 2022 г.

Отг. Класни ръководители

2. Дейности по разработване и въвеждане на защитна мрежа:

Дейности

2.1 Разработване и въвеждане на превантивни мерки за предотвратяване на тормоза в училище:

1 Дейности на ниво клас:

▪ **I – VII клас** часа на класа – Решаване на казуси с прояви на тормоз в класа

Отг. Класни ръководители

▪ **I – VII клас** – среща – Решаване на казуси с прояви на тормоз в класа

Отг. Класни ръководители

2.2 Провеждане на анкети за тормоза и насилието в училище

Отг. Класни ръководители

▪ Оценка на проблема, чрез мнението на учениците/учителите/родителите – чрез стандартизиран въпросник

Срок: 28. II. 2022 г.

Отг: Координац. съвет

▪ Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него - форми, резултати, последствия налични правила.

Срок: постоянен

Отг: Координац. съвет

▪ Запознаване на учениците с компетентните органи, които трябва да уведомят при съмнение за тормоз и насилие, както и какви са отговорностите и правомощията на съответните институции за действие.

Срок: I. 2022 г.

Отг: Кл. р-ли и чл. на коорд. съвет

2.3 Дейности на ниво училище:

▪ Ден на „Розовата фланелка”- организиране на кръгла маса:

▪ с учениците от I до IV клас на тема: „ Тормоз- дефиниране, видове. Как да реагираме при проява на агресия тормоз в училище?”

▪ с учениците от V до VII клас на тема: ” Управление на емоциите. Справяне със страхове. Стратегии за самозащита самосъхраняване. Вземане на решение. Критично мислене.

Срок: м. II. 2022 г.

Отг. Кл. ръководители

- Повишаване на квалификацията на персонала за справяне в ситуации на тормоз;
Срок:Постоянен
 - Оптимизиране на системата за наблюдение и засилен контрол от страна на охраната в училище и дежурните учители в междучасията с оглед обхващане на рискови места;
Срок:Постоянен
 - Включване на родители в договарянето на процедурите за реагиране в ситуации на тормоз;
Срок: Постоянен
Отг.Кл.ръководител
- Осигуряване на реални партньорства с външни на училището организации и специалисти, предлагащи психологическо консултиране и закрила;
Срок: Постоянен
Отг: Предс.на коорд.съвет
- Спазване на процедурите в случаите на тормоз и продължаване попълването на единен регистър на училището, в който всяка ситуация на тормоз да бъде регистрирана /регистърът съдържа кратко описание на всяка ситуация, кога се е случила, кои са участниците и какви мерки са предприети/. Регистърът се съхранява на достъпно място в учителската стая, отговорник Надя Траянова.
Срок: постоянен
Отг: Предс.коорд. съвет

2.4 Рационална и ефективна извънкласна дейност и включване на учениците в решаване на текущи проблеми на училището:

2.4.1. Създаване на толерантна атмосфера в училище;

Срок: Постоянен

Отг: Кл.р-ли и дежурните учители и възпитатели

2.4.2. Обсъждане на актуални теми по избор на учениците;

Срок:Постоянен

Отг: Класни ръководители

2.4.3. Опазване и подобряване на МТБ съвместно учител-ученик – конкурс „Най-красива класна стая”;

Срок: м.ХІ.2021 г.

Отг: Кл.р-ли и членовете на съвета

2.4. Изработване на табла на тема „Агресия и насилие”

Срок: м. ІІ. 2022 г.

Отг.Класни ръководители, учители, учители ЦДО.

- „Уважавам себе си и съм толерантен към другите” – анкета;
- „Самоконтролът и мирното решаване на конфликти срещу обидите, грубостта и тормоза в училище – право на избор” – беседи с ученици, ролеви игри.

2.5. Включване на учениците в алтернативни форми и обучителни модули по терапия – спортни състезания и участие в изложби на рисунки и изработени от учениците предмети;

Срок:Постоянен

Отг: Класни ръководители, учители, учители ЦДО

2.6. Презентация

- „Как да се предпазим от агресия и как да не бъдем агресивни” /за ученици/
- „Агресията в училище – училище за родители”

Срок: ІІІ.2022 год.

Отг: УКС

2.7. Ефективно взаимодействие с ангажираните институции:

- НПО
- Инспектор ДПС;
- Агенция за закрила на детето;

Срок: Постоянен

Отг: Предс.на коорд.съвет

2.8. Ефективна екипна работа при подаване на сигнал за тормоз и насилие и обратна връзка между различните специалисти, работещи с детето.

Срок: Постоянен

Отг: Предс.на коорд.съвет

2.9. Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, родители и училищно ръководство

Срок:Постоянен

Отг: Класни ръководители, УКС

3.Процедури и алгоритми при установяване на училищен тормоз между учениците

▪ Инцидент, свързан с физическо насилие

– При настъпване на инцидент, който би могъл да застраши живота и /или здравето на ученика , всеки член от персонала на училището е длъжен незабавно да уведоми директора, родителите на детето и Председателя на координационния съвет

Срок: Непосредствено след инцидента

Отг. Всички служители

– Медицинското лице извършва първоначален преглед на пострадалото дете и регистрира състоянието ме в рег.книга

Срок: Непосредствено след инцидента

Отг. Медицинското лице

– Ако медицинското лице прецени, че е необходимо уведомяването на Спешен център, се повиква спешна медицинска помощ на тел.112. Незабавно след това се уведомяват родителите.

Срок: Непосредствено след инцидента

Отг. Медицинското лице кл.ръководител, охраната

– След инцидента случая се регистрира в специален дневник, съхраняващ се в учителската стая при предс. на коорд.съвет

Отг.Предс. на коорд. съвет

Срок:След предприетите неотложни мерки

-При необходимост за изясняване на случая ръководството на училището извършва писмено уведомление на съответната ситуация

Отг. Предс. на коорд. съвет

Срок:След предприетите неотложни мерки

▪ Инциденти, свързани с психическо насилие

– При постъпване на сигнал, свързан с данни за упражняване на психическо насилие върху ученици, всеки член от персонала на училището е длъжен незабавно да уведоми директора и Предс.на координационния съвет

Отг.Педагогически и непедagogически персонал

Отг. Предс. на коорд. съвет

Срок:След предприетите неотложни мерки

– След инцидента случая се регистрира в специален дневник, съхраняващ се в учителска стая при предс. на коорд.съвет

Отг. Предс. на коорд. съвет

– Уведомява се класния ръководител от предс. на коорд. съвет

Отг. Предс. на коорд. съвет

Срок: След предприетите неотложни мерки

– Класния ръководител заедно с предс. на коорд. съвет извършват проверката по случая

Отг.Предс. на коорд. съвет и кл.ръководител

Срок:След предприетите неотложни мерки

Действия при разрешаване на установен тормоз между учениците в училище

На първо място важно е да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между учениците. За целта е необходимо да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

– Всеки учител е задължен да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз

– В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени, да се прекрати физическия контакт между тях и да се уведоми класния ръководител.

Важно е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и е недопустимо поведение

- Когато става въпрос за първа проява, която по отношение на нанесена вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата. Той се прилага от директора и класния ръководител.

Училищна система за насочване към други служби

Създаване на регистър на училището за регистриране на случаи на тормоз между учениците.

Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва от учител, който я е наблюдавал с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция.

Класните ръководители разглеждат вписаните в регистъра случаи и предприемат съответни мерки като взаимодействат с родители на учениците, с учителите и възпитателите.

В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, Координационният съвет предлага на Директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето”, месната комисия БППМН и полицията.

С настоящия План да се запознаят членовете на педагогическия и непедагогическия персонал в училище. На родителски срещи да бъдат запознати родителите с цел популяризиране работата на координационният съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Димитър Стоянов ,,,,,,,,,,,,,,
/ подпис/